

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona.
 Egy évre 12 " "
 Vidéken: Negyedévre 5 " "
 Egy évre 20 " "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Ki lesz felelős ?

— március 10.

Az ellenzék az egész országban körülhordoztatja a véres kardot, hogy lángra lobbantsa a nemzetet állítólagos ellensége ellen és gyárilag csinált, egymáshoz az utolsó betűig hasonló kérvényekben kapja a biztosítást, hogy a választók valóban fel vannak háborodva — papirosan.

Kezdetben bámultunk egy kissé, hogy miért nyul az ellenzék az ellenállásnak ehhez a legvégső fegyveréhez, miután a katonai javaslatok alkotmányunknak egyetlen egy tételét, a nemzet természetes jogainak egyetlen egy parányát még csak nem is érintik, sőt miután e javaslatok által alkotmányos jogainkat tovább fejleszthetjük és a védkötelesek természetes jogait jobban megóvhatjuk.

De csakhamar rá jöttünk arra

az egyedül lehetséges meggyőződésre, hogy az ellenzék, mely Széll Kálmán rendszabályainak törvényesége előtt meghajolva már háromszor obstruált, azért nyul ujfent az obstrukcióhoz, hogy megmutassa az országnak, minő parlamenti befolyás lakozik az ellenzékben, mily hatalom áll rendelkezésére, ha a kiegyezési javaslatok napirendre kerülnek és hogy mily értelemben szándékozik ezt a hatalmat gyakorolni.

De ha erre a meggyőződésre jutottunk, akkor valószínűleg nem marad fenn más kivezető út, mint hogy elszántan szembe kell szállni ezzel a hatalommal.

Hiszen oly feladatok elintézéséről van szó, melyeket az államnak egyrészt saját polgáraival szemben teljesítenie kell, másrészt oly rendelkezések keresztülviteléről — melyek a külföldhöz való gazdasági és ezzel talán politikai vonatkozás-

sainkat is megállapítani hivatvák. Mindezen ügyek elintézése pedig határidőhöz van kötve s egy kormányának sem szabad a felelősséget magára vennie azért, hogy ezeket a határidőket elmulasztotta.

Egy orvosság lenne ugyan a mindinkább elharapódzó baj megszüntetésére és hogy ennek az orvosságnak az alkalmazása mily hatékony, a német birodalmi gyűlés csak az imént mutatta meg. Azt a nézetet vallották ott ugyanis, hogy egy erőszakolt házszabály még mindig jobb, mint az erőszakolt állami élet.

Vajjon nálunk rá szánják-e magukat erre az illetők, az még nagy kérdés, de kérdés az is, vajjon lehet-e és szabad-e még tovább is néma türelemmel nézni az ellenzék üzelmeit.

Hiszen a parlamenti ex-lex állapotban már benne vagyunk, mert az obstrukció, kivált ha ilyen okból

A Kati polyákja.

A nagy időkből.

Irtó Kovács János:

Mikor az 1849. év tavaszán a harmadik fia is ott hagyta a singet és a sok kanavászt, meg kartont, Naszluhátz bácsi még vagy két napig hátratett kézzel sétált az üres boltban, de aztán egyet gondolt, becsukta az üzletét s kiadta a rendeletet, hogy holmi egyet-mást pakoljanak fel a bricskára, mert egyelőre pihenőre tér abba a kis küküllőmenti faluba amelyben majd békében bevárja, hogy mit hoz az idő.

És tekintve az akkori, gyakran változó viszonyokat, vajjon mit is tehetett volna okosabbat a derék kalmár? Szép, nagy üzlete volt Marcsvásárhelyen, épp a piacon, igen nagy vevőkörrel. De aztán, hogy a haza fegyvere szállította fiait, az ő Gergője, legnagyobbik fia az első közt volt, aki fejébe nyomta a honvédesésköt.

Nemsokára követte Miklós is, a közbülső, most pedig, hogy hire jutott, miszerint Bem apónak még mindig nagy

szüksége van a katonára, János is, 17 éve dacára taképnél hagyta a singes boltot és sietet Gál Sándor zászlója alá.

Naszluhátz bácsi nem tartóztatta egyiket sem, sőt amikor kedves életetárja keserves zokogással borult a nyakába, hogy ime, árván maradnak öreg napjaira, Kristóf bácsi így vigasztalta:

— Na, csak nem kell busulni, lelkem anyjuk. Van ám nálunknál nagyobb árva is: a haza. Ennek a védelmére kell most összefogni . . . Majd, ha eligazítják a dolgát, ismét visszajönnek a fiuk; akkor aztán sorba megházasítom őket . . .

Naszluhátznő asszony egy kicsit megvigasztalódott, Kristóf bácsi pedig félrefordult, lopva nagy könyecseppet morzsolt szét szemében, miközben mély sóhajtás tört fel lelkéből:

— De vajjon visszajönnek-e? Látnom-e még őket valaha?

Aztán becsukta a boltot és elvonult a Küküllő partjára B . . . be, ahol esinos gazdasága volt a Naszluhátz családnak. Itt éltek már pár hete szomorú csöndességben, csak néha-néha derülve egy egy mosolyra, a Kati szolgáló bolondos tereferéjén.

Mert a székely lány mindig jókedvű volt s úgy tudta a derűs kedélyét csillogtatni, hogy másokra is átragadt.

Egy napon azonban dobörgés, trombitaharsogás verte föl a kis falu csöndjét.

— Jaj ha a honvédek volnának! — kiáltott fel Kati kigyult arccal . . .

— Oh, ha azok volnának! — törditották meg az öregek reménységtől csillogó szemekkel . . .

— S köztük volnának az urfiak is — füzte tovább Kati.

— Nem, nem, nincsenek köztük, megérezné a szívem, ha egy mértföldre volnának is — szölt csöndesen az anya.

Es jól sejtített. Nem is honvédek, de császáriak vonultak keresztül a falun: de egyrészt ott maradt s beszállásolta magát a kis faluba. Minden házba jutott kettő-három, Naszluhátz bácsinak meg éppen hatot küldtek a nyakára.

Nem tudott az Istenadta egyik sem egy mukkot se magyarul, pedig ugyan csak szerették volna megértetni magukat Katival, különösen a legrangosabb köztük, egy szösze bajuszu káplár.

De volt is annak a lánynak valami

MICHELSTÄDTER UTÓDA

Piacz-utca 40. szám alatt, a Hungáriával szemben.

Tavaszi czipő különlegességek nagy raktára.

gyakorolják, a legkiáltóbb megsértése a leglényegesebb törvénynek az alkotmányos életben.

Ha tehát az ellenzék egy másféle ex-lex állapotba kergetné az országot, úgy ezzel megadta a kormánynak a legtökéletesebben kielégítő igazolást és egyedül önmagára vette minden felelősség terhét.

Tehát ez esetben is csak az ellenzék akarata szerint fog történni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

Saját tudósítónktól.

Budapest, márc. 9.

A képviselők egyébről se beszéltek ma a folyosón, mint arról az eltagadhatatlan nagy kudarcról, a mely Holló Lajost és társait, a tegnapi népgyűlés rendezőit érte. Hollónak alig voltak hívei, míg ellenben a szocialisták óriási számban vonultak fel — és Hollóéknak restelkedve kellett elvonulniok. — Ezt beszélgették a népgyűlés szemtanúi.

Ezt a történelmi ténytet azonban csakhamar elfelejtették. Az ülésen a napirend előtt szólalt fel Zichy Jenő gróf és Vészi támadta, majd pedig a miniszterelnök és a jobboldal ellen fordult, hamis játékkal vádolva azt. Erre aztán teljes erővel kitört a jobboldal felháborodása. — percekig tartott a zaj s az elnöki

rendreutasítás sem csillapíthatta le a kedélyeket. Farkas Ábris egy tiszteletreméltó ősz képviselő hevesen és nagy tettség között fakadt ki a gróf ur kirohánása ellen.

No de kapott aztán alaposabb és határozottabb választ Széll Kálmán miniszterelnöktől, ki visszautasította Zichy leckéztetését és kitanította őt a jobboldal zajos és folytonos tetszése között a parlamenti formákról.

Ezzel az incidens egyelőre véget ért és a katonai javaslatok ellen Papp Elek beszélt teljesen üres padoknak, de ma is zsufozt karzat előtt.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán min. elnök, báró Fejérvári Géza, gróf Széchenyi Gyula, Plósz Sándor, Darányi Ignác.

Elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést és meleg szavakban emlékezik meg Bittó István egykori miniszterelnök haláláról, mire emlékét jegyzőkönyvben örökíti meg. Bemutatja ezután Györfly Gyula és Nemes Zsigmond megbízó leveleit. Bejelenti, hogy Zichy Jenő gróf a napirend előtt fel fog szólalni.

Zichy Jenő Vészi ellen.

Zichy Jenő gróf: Egy kollegája, — sajnos, hogy így kell címeznie, — nem átalotta a Bud. Naplójában egy telivér valótlansággal összeállított cikket közölni.

Rakovszky: Szokás szerint.

Zichy Jenő: A cikk nemesak az igazsággal, hanem a tisztesség elementáris fogalmaival is ellentétben áll. (Zaj

balról.) A politikában lehetnek ellenvélemények, de a tisztesség fogalmát szem előtt téveszteni nem szabad, különben az a piszok, sár az illetőre magára esik vissza. (Zaj balról.)

Rakovszky István: Dupla játékot játszanak itt!... Vészi igen! Ujságíró és politikus.

Zichy Jenő: Mindenféle, a lehető legudarabb valótlanságokat ráfogni és azután azokkal denunciózni, arra nézve még kritikát sem akar gyakorolni. (Helyeslés a néppárton.)

Rakovszky: Nem is kell! Ugyis ismerik. Uj magyar irányzat!

Zichy Jenő: Az egész tüntetésrendezésbe nem folyt le. A mi a politikai álláspontot illeti, nem tanul Vészitől sem tisztességet, sem hazafiságot, sem pedig a királyhoz való hűséget. (Helyeslés a néppárton.)

Rakovszky: Tolakodás.

Zichy Jenő: A királyhoz való hűség volt vezérszavak, csak hogy a magyar apostoli királyt sohasem tette az osztrák császárrá. (Helyeslés a néppárton.) A kik azt az alázkodást itt is prédikálni akarják, azoknak azt feleli, hogy a nemzet és korona egy fogalom, a ki az egyiknek árt, vét a másiknak is. Az egész ország kárhoztatja ezt a javaslatot. (Helyeslés a néppárton.) Nem szabad senkit ámitani. A többség úgy alakult, hogy a nép bona fide választott és nem ismerte ezt a programot. Oszlassa fel a miniszterelnök az országgyűlést és ismertessék e programot. Ha a nép elfogadja az önk álláspontját, jó. De a míg önk hamis kártyával játszanak... (Szünni nem akaró nagy zaj jobbról.)

Elnök: Ez a kifejezés nem parlamentáris.

Zichy Jenő gróf: Ha játék közben

a szemében, amivel tán még a kigyót is megigézte volna. Így eset meg az a csoda, hogy míg a többi katonák követeltek, gorombáskodtak a háznépvel, addig a Naszluházt bácsi katonái valamennyi olyan volt akár a kezes bárány.

Maguk hordtak vizet, fát vágta, sőt a káplár még azt is megtette, hogy segített Katinak sertést etetni.

Azt mondták az emberek, hogy az a lány tisztára megvette annak a hat polyáknak az eszét. Ő pedig csak mosolygott az egész dolgon.

Vagy három hétig szállásoltak B... ben a katonák. mikor egy napon, úgy délfelé, zavart futkosás, lovak dübörgése, zaj, kiabálás verte fel ismét a kis falu csöndjét.

A katonák gyorsan kapják magukra a cókókjukat és dobörgés meg trombita harsogás közt sorakoznak a kis templom köré. De alig hogy rendbeállnak, egy tiszt nyargal lóháton a falun keresztül; az arca ugyancsak ki van pirulva. Látszik rajta, hogy valami nem várt meglepetésben részesült, most iszonyu zavarában osztja jobbra-balra a parancsait.

De azért csak nyargal tovább, a többiek pedig utána...

A Naszluházt bácsi utcaajtója mögött ketten állnak némán, mit sem törődve a körülöttük történetekkel. Kati meg a szöszekebajuszu káplár. A fiatal katoná melegen szorongatja a leány kezét, szemei esdően tapadnak rá, úgy látszik hogy kér valamit. A többi már mind elrohant, de ő nem akar addig mozdulni, míg nem kapott utravalót...

Talán egy csókért eseng? Hisz azt

erőszakkal is rabolhatná, de ő kapni és nem rabolni akar,

Ismét lódobogás hangzik, nyomában éljenriadal. Kati a szívére szorítja a kezét és mitsem törődve káplárral, sikongva szalad végig a tornácra:

— Itt vannak a honvédek! — kiáltja be az ablakon. Aztán kitarja a hátsó szoba ajtaját, ablakát, hogy még a levegő is megtisztuljon az ellenség után.

Ismét dobpergés, trombitaharsogás magyar vezényszó hangzik fel a széles utcán; a falu nagyja-apraja kiesődül, az asszonyok kendőjüket lobogtatják, a férfiak a kalapjukat magasra hajigálják, örömkönyvek lopóznak a szemekbe; s mindenkinek ajkáról e szavak röpkönni el:

— Eljen Bem apó!

Fényes ruhájú tisztektől környezve egy töpörödött kis emberke közeledik a Naszluházt bácsi háza felé. Ugy látszik, itt akar megpihenni. A házigazda könyvelt szemekkel ragadja meg a hős lengyel kezét s mielőtt ez megakadályozhatná, csókokkal borítja el.

Most két honvéd egy császári katonát vezet a vezér elé.

— Nini, a Kati polyákja — kiáltnak fel az emberek — még Naszluházté aszszony is megtóditja:

— Igen, ez a Kati polyákja.

És csakugyan ő volt, a szöszekebajuszu káplár. Már nem tudott, — vagy talán nem is akart a többi után szaladni. A honvédek úgy jelentették, hogy önként adta meg magát.

De nem is nézett ki úgy mint egy

fogoly. A szemében nyugodtság honolt. Katonásan állt meg az ősz vezér előtt és mondott valamit az ő nyelvén.

Bem apó megveregette vállát és odaszólt az egyik tisztnek, aki elvezette a foglyot.

Ezután pihenőre tértek a győztes honvédek, de csak rövid pár órára, mert alkonyatkor már tovább kellett vonulniok; sok dolguk volt még hátra nagyon.

Mikor a jókedvű fiúk vigan dalolva a Naszluházt háza elé értek, egy honvéd ugrott ki a sorból, megállt a házi gazda előtt és illően szalutált:

— Köszönök szépen a kvártély kaszturam!...

Aztán odafordult Katihoz és megragadta a kezét. Remegő hangon esengett:

— Lesz kapsz mostant már egy csók?

A leány arcán halvány pir ömlött el: úgy érezte, hogy egész valójában valami bódító melegség bizserog, a szeméit lehunyta és önkénytelenül odatarította az ajkát.

A honvéd gyöngéden karolta át karcsu derekát és hosszas, forró csókot nyomott szerelmese ajkára. A másik pereben pedig már ott masirozott a többiek sorában.

Kati hosszasan nézett utánok, míg nem a szemére sűrű homály borult. Fel-sóhajtott ő is, mint annak idején a gazdája:

— Vajjon visszajön-e, vajjon látom-e még valaha?

különböző kártyákat csusztatnak be. (Óriási zaj.)

Szell min. elnök: Semmit sem csuszattunk be. (Nagy zaj jobbról.)

Szóts Pál: Ha valaki leekéztet, ne beszéljen ilyen hangon.

Farkas Abris: Tisztelje a mi meggyőződésünket, mert különben mi sem tiszteljük az önét. (Zajos helyeslés jobbról.) Visszautasítom a mit mondott. Mi nem játszunk hamis kártyával. (Nagy zaj.)

Felkiáltások jobbról: Eláll! Eláll!

Farkas Abris: Mégis sok! Ne gyanusitson. (Nagy zaj, helyeslés.)

Zichy Jenő gróf: Hát nem játszottak hamis kártyával. De oszlassék fel az országgyűlést és ha újból megválasztják a többséget, akkor meg fog hajolni. (Helyeslés a néppárton.)

Szell Kálmán miniszterelnök: T. Ház! Ahhoz a mi végett Zichy gróf felszólalt, t. i. a közte és Vészi József lapszerkesztő között fennforgó differenciákhoz, semmi közöm. (Zajos helyeslés jobbról.) De ahoz közöm van, ha a képviselő ur jónak látja akkor, a mikor az ő ügyét védelmezi, egyuttal ellenem fordulni és engem és ezt a többséget megsérteni azaz, hogy mi hamis játékot játszunk. (Élénk helyeslés jobbról.) 35 éve üzök politikát, mindig egy helyen ültem, mindig egy elvet követtem. En leekét a képviselő urtól a tiszta játékra el nem fogadok. (Élénk helyeslés jobbról.) En programbeszédemben, a trónbeszédben is megjelöltem, hogy az ország véderejét fokozni kell. Hogy most 25000 ujonccal többet kérünk, folyik programunkból, meggyőződésünkből. (Helyeslés jobbról.) Már most, hogy én mikor tanácsoljam ő felségének az országgyűlés feloszlását, azt gróf Zichy Jenőtől nem fogom megkérdezni. (Zajos helyeslés.)

Kubik Béla: Mindjárt gondoltuk!

Szell Kálmán miniszterelnök: ha nem akkor fogom tenni, a mikor azon felelősségnek sulya alatt, a melylyel dolgozom és a melylyel minden tanácsomat kísérem, az ország érdekében jónak fogom tartani. (Élénk éljenzés jobbról.)

A mi pedig azt illeti, hogy utasítás vagy megbízatás volt-e erről hajlandó vagyok higgadtan és nyugodtan diskutiálni mindenkivel, a kinek a parlamentarizmusról tiszta fogalmai vannak, olyan fogalmai, hogy ma már utasítási és semmiféle megbízatást a nemzet gyűlése senkitől el nem fogad. (Zajos helyeslés jobbról.)

— Ezt akartam megjegyezni. (Hosszas élénk helyeslés jobbról.)

Az ujoncjavaslat.

Papp Elek: A nemzet nem bírja el az újabb katonai és egyéb terheket. De különösen nem áldozhat annak a hadseregnek, a melyek szülőanyja Bécs és Ausztria. A dinasztia kedvéért a hadsereget újból és újból növelni nem lehet és nem szabad.

Felsorolja mindamaz érdeket, a melyeket a szélső bal szónokok már elmondtak a vita során. Önálló magyar nemzeti

hadsereget kíván és addig is a magyar ezredekben a magyar jelvényeknek, és a magyar vezényszónak behozatalát. Egy órákor szünetet kért, mire az elnök az ülést felfüggesztette.

Szünet után.

Papp Elek folytatta beszédét. Határozati javaslatot nyújtott be, melyben kívánja, hogy a népesség aránya szerint számítsák ki az ujoncjutalékokat.

Vészi József személyes felszólalásával az ülés véget ért.

Védekezés tüzvészek ellen.

— márc. 10.

Tüzvészek a statisztikai kimutatások szerint 20 milliónyi kárt okoznak Magyarországon évente. Pedig minden egyes tüzkár nem is lajstromoztatik. Hát emberéletben mily nagy a veszteség tűz folytán évről évre!

Es tapasztalunk-e alapos védekezést Éppenséggel nem.

A tüzkár elleni biztosítás gyenge eszköz. Hiszen aránylag kevesen biztosítanak. Ez a biztosítás sok pénzbe is kerül. Meg aztán a kártérítés sem folyik mindig simán, gyakran per nélkül nem fizetnek a társaságok, a melyeknek érdekeit sok paragrafus védi az alapszabályokban és a törvényben, úgy hogy a per gyakran elvész. De meg a biztosítási összeg netaláni teljes elérése esetén is nagy veszteség marad, sok hátramaradás keletkezik. Az emberek elpusztult életet pedig senki vissza nem adja.

Egyetlen valóban hatásos védekezés a háztető tűzmentes fedése. Ez a legbiztosabb. Ha a tető úgy van fedve, hogy a szomszédos tető lángjától tüzet nem foghat, úgy a tűz tovább terjedésének gát van vetve s házsorok, városrészek, községek le nem éghetnek. Ohajtandó volna, hogy minden ház teljesen tűzmentes tetőzettel lenne de ha valamely községben csak elszórtan imitt-amott vannak is teljesen tűzmentesen fedett házak nagy tüzvészek nem keletkezhetnek. Ha az így fedett ház szomszédságában üt ki a tűz, mert a láng a tűzmentes fedés folytán tüzet nem foghat, gyakran az az egyetlen tető ég le a melyen a tűz kiütött, holott különben egész csoport ház, vagy egész község égett volna le.

Egyetlen teljesen tűzmentes tetőfedés a pléhfedés. A cserép, a pala is nagy tüzben lepattogzik és a palafedés még igen drága is, drágább a vaspléh fedésnél, sőt jóval drágább.

Néhány év előtt Merény városában olyan óriási tüzvész dühöngött, hogy a vizipuska is elolvadt. Több helyen ütött ki a tűz s a város rövid idő alatt lángtengerré vált. Két plével fedett ház volt a városban és ezek a lángtenger közepén sértetlenek maradtak. Pedig ezek a házak vaslemez tetői évek hosszú sora előtt az akkor még használatos falcolással voltak előállítva, holott évek óta falcolás nélküli, lángnak, viharoknak még jobban, teljesen ellenálló módon történik a tetőfedés vaslemezrel.

Azért volt kevésbé elterjedve az országban a vaslemez fedés mert a falcolással történő fedés körülményes — s legügyesebb munkásokat igényli, és a falcolás a lemez időelötti rozsdásodását idézi elő. A falcolás nélküli Aradi-féle tetőfedés az előbbi módszer hátrányait kiküszöbölte s feltűnő, és olcsó különösen azért, mert igen egyszerű szerkezetű, olcsó tetőszéket igényel, úgy hogy a tetőszékekkel együtt még a zsidelyfedésnél is olcsóbbba kerül. Igen örvendetesnek tartjuk, hogy a m. államvasutak igazgatósága a fővárosban valamint a vidéken évek óta folyton fedet ilyen módon kisebb és nagyobb épületeket, hivatal lakokat, pályaházakat, raktárakat s egyebeket — Ohajtandó, valóban igen kívánatos volna, ha a különféle minisztériumok építkezéseiknél szerte alkalmaznák a már évek óta olyan kiválóan bevált fedési módszert, valamint a municipiumot is, mert hiszen a közönséggel szemben a szemléltető példa mindig többet nyom minden kitanításnál.

Bizonyára érdekes dolog, hogy a boszniai vasutak összes vagonjait az Aradi-féle lemez fedési módszer szerint vannak fedve, s folyton így fedetik a bosnyák vasutak vagonjait. A prakfalvi (szepességi) gr. Csáky-féle vasgyár már megrendelések folytán többször küldte a szerelőjét Ausztriába és Oroszországba hogy ott gyárakat, lakóházakat s egyéb épületeket fedjen az Aradi-féle módszer szerint vaslemezrel. Az osztrák tartományokban így készült tetőfedések közül kiemeljük, hogy Frigyes főhercegnek néhány tescheni épületét. Tudva lévő, hogy az osztrák városi hatóságok, a magyar ipar ellen milyen ellenséges álláspontot foglaltak el, úgy hogy érdekes felemlíteni azt hogy még is Lundenburg város két városi épületet fedetett a gr. Csáky féle vasgyár által vaslemezrel a fentemlített módszer szerint.

A minisztériumoktól s a hazai közhatalóságoktól várunk legtöbbet ilyen lemezfedések nagy mérvű alkalmazása, terjesztése ügyében. De sokat tehetnek az ilyen lemez fedések, — terjesztése, — alkalmazása ügyében a lelkészek és jegyzők is. Nagy tüzvészeknek tetejének arányu megfékezése bizonyára elég fontos arra nézve, hogy tegyük meg azt, a mi szükséges, különösen ha ebben sem külföldi anyagra, sem külföldi munkára nem szorulunk!

K. I.
mérnök.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Presbiteri gyűlés. Március 12-én d. u. 3 órákor az ev. ref. egyház presbiteriuma gyűlést tart a ref. egyházépület tanácstermében Simonffy Imre főgondnok és Kiss Áron ev. ref. püspök elnökléte alatt.

Új szakiskola Debreczenben. Ismét gazdagabb lesz városunk egy szakiskolával, a melyet a helybeli famunkásoknak

Értesítjük

az igen tisztelt, hölgy közönséget, hogy bevásárlási utunkról hazatérve, beszereztük a tavaszi divat legszebb újdonságait, melyek a t. hölgy közön.

ség szíves megtekintésére várnak.

Tisztelettel

DARVAS TESTVÉREK

női- és gyermekfelöltő áruháza

DEBRECZEN, Fő tér, a Hungária kávéház mellett.

nem rég alakult egylete állit fel. A szakiskola e héten, csütörtökön nyilik meg. A szakiskolának az a célja, hogy a famunkásokat művelje és a munkásoknak azt a részét, akik írni és olvasni nem tudnak, írni, olvasni tanítsa.

Agról-ágra.

Alkalmi apróságok.

Tüntetések a katonai javaslat ellen.

I.

(A polgári leányiskola III. B. osztálya német és földrajz óra között tüntet.)

I. leány: Hölgyeim! Honleányok! Báró Fejérvári Géza honvédelmi miniszter —

II. leány: Fess ember!

I. leány: Fess ember, de nem magyar hazafi!

II. leány: Nem suszter az, hogy hazafi legyen!

I. leány: (folytatva) javaslatot nyújtott be a képviselőházhoz, melyben azt kívánja, hogy szaporítsuk a hadsereg létszámát.

II. leány: (javithatlanul) Bár már lát-nám!

I. leány: Tisztelt kolleganóm tévedésben van, nem a tiszthelyetteseket, hadnagyokat, főhadnagyokat akarja szaporítani, hanem a bakákat!

II. leány: (dühösen) Hazaáruló! Le vele!

I. leány: Örülök, hogy kedves kolléganóm végre megértett. — Tekintettel arra, hogy az új katonaelmelés nagy terhet róna becses papáinkra...

II. leány: ... meg a szakácsnékra!

I. leány: Tiltakoznunk kell ellene! — Tüntetni kell!

II. leány: Tüntető sétát rendezünk a korzón s tekintettel arra, hogy emelésről van szó, tüntetőleg emeljük fel szoknyáinkat, hadd egye a méreg a hadsereget.

Mind: (harsogva) Éljen! Éljen!

Egy leány: (bekiált az ajtón) Jön a rézkigyó.

(A rézkigyónak nevezett kisasszony megkezdte a számtan leckét. A hölgyek tüntetőleg nem tudnak semmit.)

II.

(Öv. Nagy sereg gyerek. Pityu szónokol.)

Pityu: Ulaim és höldeim. A miniszteret több tatonát atalnat. Tell-e?

Macika: Netem iden!

Pityu: Mada ed züllött nő! — Nem tell tatoná! — Ha ólomból volna, attól tellene.

Mind: Éljen! Idaza van!

Pityu: Tüntetnűnt tell az osztlát öntény ellen. Inditvánozzom, hod tüntetőled szopjut az ujjuntat. Ha Ilén néni medvel, tüntetőleg hódjünk. Holnap pedit nemzeti színű zebten-dővel jelenjen med mindenti, atál hátul viszeli, atál a zsebibe...

Mind: Éljen! éljen!

Pityu: Holnap délután tüntető gyűlést taltunt a Lacáék ülesz meszesz dödlibe. Mindenti ott leden! Én lopot dohányt a papámtól. Laca. Én medint losszu leszet!

Pityu. De medöljüt az osztlát öntény (Macikához) Maci, tölud med az ollomat.

(A műtét után.)

Most pedit ti gyün dombozni? (Levág egy gombot a nadrágjáról. Komoran.) Tatonapityke nem számít! Le a szoldatesztával!

(Tüntetőleg gomboznak.)

—il.

H I R E K.

Napló.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Márc. 14. Az Egyetértés dalegyesület hazafias estéje a Margit-fürdőben.

Márc. 14. A Kossuth-dalkör estélye.

Márc. 14. A Csokonai-kör Rákóczi-estéje.

Márc. 15. A községi iskolaszék alakuló ülése d. u. 4 órakor, a városházán.

Márc. 15. A Petőfi-dalkör hazafias ünnepe.

Márc. 18, 19 és 20. Képviselőválasztók összerírása a városháza nagytermében délelőtt 9—12. d. u. 3—6-ig.

Márc. 20. és 21. Finn-esték a színházban.

Márc. 22. Az István gözmalom közgyűlése.

Márc. 29. Az ügyvédi kamara közgyűlése.

Márc. 29. A Petőfi dalkör évi közgyűlése.

Márc. 29. A debreceni tisztviselők önszegélyző egyletének közgyűlése a Jogász és tisztviselőkör helyiségében d. e. 11 órakor

Ápril. 8—18. Műkedvelők tárlata a városházán.

* **A Csokonai-kör Rákóczi-ünnepe:** A Csokonai-kör március 14-én szombaton délután 5 órakor az *Arany Bika* szálló dísztermében nagyszabású Rákóczi-ünnepet rendez. Az irodalmi társaság elnöksége erre a szép hazafias ünnepre most adta ki a meghívót, mely szerint a belépő jegy ára 1 korona, páholy-jegy 5 korona. A kör tagjai és hozzátartozóik a beléptidij felét fizetik. Deák jegy, mely csak az iskolákban váltható, 20 fillér. — Jegyek kaphatók a kör pénztárosánál, *Tóth Béla* gyógyszerésznél; a felolvasás alkalmával a pénztárnál. A Csokonai-kör az emlékünnap jövedelmét a kassai Rákóczi-szoborra szánta és e nemes célra felülfizetést is köszönettel fogad. Az ünnep műsora ez:

1. *Hej Rákóczi, Bercsényi!* Megnyitó dal, éneklé a Debreceni Dalegylet.

2. *Rákóczi emlékezete.* Ünnepi beszéd, mondja dr. *Wolafka* Nándor vál. püspök, prépost plébános, a Csokonai-kör tagja.

3. *Alkalmi költemény.* Irta és felolvassa *Jánosi Zoltán* ev. ref. lelkész, a Csokonai-kör tagja.

4. *Debrecen a Rákóczi-szabadságharc elején.* Történeti értekezés, irta és felolvassa *Géressi Kálmán*, a Csokonai-kör elnöke.

5. *Rákóczi induló.* Előadja a Debreceni Dalegylet és *Rácz Károly* zenekara.

* **Vass táblabíró bucsuja.** Tegnap hagyta el Debrecen városát dr. *Vass Antal*, a debreceni bírói kar és társas élet egyik kiváló s felette nagybecsült egyénisége, akit a király a pécsi királyi táblához ítélő bírónak nevezett ki. A vasutnál bucsut veitek tőle a kir. törvényszék, ügyészség, járásbírói tagjai dr. *Szűcs Miklós* törvénysz. elnök vezetése mellett, továbbá a debreceni társadalom ismert tagjai közül *Szilágyi Imre*, *Lestyán Adorján*, *Oláh Károly*, *Laber Mihály*, dr.

Nagy Kálmán, *Boczán Elemér* és még többien.

* **Személyi hírek.** *Király Gyula* gazdasági tanácsos, aki hivatalos ügyekben Budapestre utazott tegnap hazaérkezett Debrecenbe s átvette hivatala vezetését. *Vecsey Imre* városi főjegyző aki Budapesten időzött tegnap visszaérkezett s megkezdte hivatalos működését.

* **A műpártoló egylet kiállítása.** A debreceni műpártoló egylet tagjai által a husvéti ünnepek alatt rendezendő műkedvelő tárlatra egymás után érkeznek a jelentkezések. Ujabban a következők jelentkeztek a kiállításon való részvételre: *Demetrovics Pálné*, *Jeney Erzsike*, *Kenézy Lórika*, *Sigmeth Lujza* és *Kovács Kálmán*, *Szendrő Sándor* stb. Eddig már több mint 20 jelentkező, körülbelül 35—40 műtárggyal vesz részt a kiállításon. A jelentkezéseket az igazgatóság (mester utca 26.) és az elnökség március hónap 28-ig fogadja el, a bejelentett műtárgyakat pedig április hónap 4-én d. e. 9—12 óráig kell beküldeni, a városháza nagytermébe. Igen nagy számban fognak a kiállításon részt venni a műkedvelő fényképészek, a kiknek a kiállításon külön termet rendeznek be. Az eddig bejelentett tárgyak nagyobb része olajfestményekből és vízfestményekből áll, de ezen kívül számos festett dísztárgy is van a műtárgyak közt.

* **A Március 15-diki alap javára** a következő újabb adományok érkeztek a Petőfi-dalkör elnökségéhez: Egy bankett-rendező bizottság: 90 korona, Debreceni első takarékpénztár 20 korona, *Oláh Károly* tanácsnok 5 kor. *Szabó Kálmán* tanácsnok 5 kor, özv. *Vértessy Lajosné* urnő 2 kor. Multkori közlemény 15 kor. Együtt 137 korona. Fogadják a t. adakozók a hazafias célra tett adományaiért az elnökség hálás köszönetét.

* **Halálozások.** Vasárnap és a tegnapi nap folyamán elhaltak Debrecenben: *Spitzer Gizella* izr. 3 hónapos, özv. *Hevesi Istvánné* ev. ref. 68 éves, özv. *Sipos István* ev. ref. 2 éves, *Neubauer Gyula* róm. kath. 4 hónapos, *Weisz Dávid* izr. 8 éves, *Gyöngyösi Erzsébet* ev. ref. 14 napos, *Spenák Gyula* róm. kath. 23 hónapos, *Fehér András* ev. ref. 56 éves.

* **Műkedvelő előadás H. Szoboszlón.** Vasárnap este tartotta meg a H. Szoboszló közönségéből alakult műkedvelő társaság előadását a Pavillon nagytermében, a mely ez alkalomból szorongásig megtelt. Színre került *Gerő Károly* színműve, a *Próbaházasság*. A szereplők mindannyian igyekeztek a darabot sikerre vinni, és igyekeztek nem is volt hiába való, mert a közönség nem győzte eléggé tapsolni az ügyes szereplőket. Különösen ki kell emelnünk *Weisz Veronkát* a ki *Szikora Mártonnét* játszotta igen ügyesen. Jók voltak még, *Lichtmann Sándor*, *Schennk Katica*, *Ornstein Emma* és *Schiffer József*. A műkedvelő előadás után reggelig tartó tánc következett. A négyeseket 70 pár táncolta. A társaság a tiszta jövedelmet jótékony célra adományozza.

* **Uj ügyvéd.** Dr. *Geiger Miklós*, *Geiger Simon* helybeli terménykereskedő öcsese az ügyvédi vizsgát Budapesten a múlt héten sikeresen letette. Az új ügyvéd Debrecenbe telepedett le és itt nyit ügyvédi irodát,

* **Iparhatósági megbizottak.** A rendőrségi iparhatóság mellé a következő iparhatósági megbizottakat választották meg: Az évnegyedenként tartandó ülés elnökéül: Harsányi István asztalost, esetleg helyetteséül, alelnökéül: Somossy László kereskedőt választották meg. Az iparlajstromok ellenőrzésével Harsányi István, Csikes Ferenc, Tanczer György és Sima Ferenc lettek megbízva. Az ipariskolák látogatásával Harsányi István, Losonczy János, Szikszay Géza, Erdélyi Gábor és Fehér András bizattak meg. Az alsófoku kereskedelmi iskola látogatására Somossy László és Lusztig Károly kereskedők lettek felkérve. A tanoncokra, az iparos műhelyekre, a kereskedő üzletekre való felügyeletre az iparhatósági megbizottak összesen megbizattak, és pedig: Szikszay Géza építőmester, építész, kőmives, cementező, kályhás, fazekas és pipás, Losonczy János lakatos, gépész, kovács, vasöntő, vasbutor, Forgács István órás, ékszerész, aranyműves, Dörre Ferenc cukrász, sütő, mézeskalácsos, molnár, Erdélyi Gábor könyvkötő, üveges, fényképész, nyomdász, Ungvári József hentes, gubás, timár, szappanos, hentes, Sövényi István szabó, szürszabó, kalapos, gomkötő, keztyűs, ifj. Csikes Ferenc borbély-fodrász, fésűs, csutorás, Sima Ferenc reszelővágó, kutturó, rézműves, késes, Vitárius Benjámín bádogos, kéményseprő, Dankó Mihály, az I-ső ker. csizmadia, Korsós Imre a II-ik ker. csizmadia, Harsányi István asztalos, pintér, ács, esztergályos, Weichinger Károly kávésvendéglők, italmérések, kávéházak, kávémerések, Fehér András mészáros, virslis, mészáros, szalámis Tanczer Gy. hangszerkészítő, orgonakészítő, hangszerkészítő, hegedűkészítő, Körökényi István cipész, papucsos, cipész, Prelovszki Antal szobafestő, festő, mázó, aranyozó, Lusztig Károly, fűszer, festékárú kereskedésekre, szatócsokra, Somossy László, vászon, rövidáru. divat, játékkereskedésekre.

* **A kártyavetés vége.** Mónis Ferenc fiatal legényember a heti keresményéből megmaradt pénzeckén tegnap délután berugott. A város végén bandukolt — csapszékét keresett, hogy olthatatlan szomját még egy pár kupicával leöntse. A városvégi cigányok észrevették a beszipelt legényt s jó prédát sejtve követték a csapszékbe, hol meg is barátkoztak s az asszonynép furfangos kártyavetéssel mulattatta a részeg Mónis Ferencet. A fizetésnél azonban vita keletkezett a cigányok és Mónis között. A vitából veszekedés, a veszekedésből verekedés lett, végül három rendőrnek sikerült leráznia Mónis nyakáról a dühös cigányokat, kiket bekísértek a rendőrség büntügyi osztályára. Rögtön ki is hallgatták a veszedelmes barna népet, névszerint Rostás Jánost, Lakatos Terézt, Lakatos Fánit, Rostás Linát és Rostás Nánit, kik közül az egyik dühös néember így fakadt ki a fogalmazó előtt:

— Azs Izsten verjen meg, megátkozslak! Egy hétig tizsenkét viás-gyertyát égetek, azután rádolvások!

A verekedő cigányokat lecsukták.

* **Mérgező asszony.** Ugyancsak harsány természet lakozik Illés Lajosnéban,

legalább arra vall legutóbbi szereplése, melylyel a Tócs-kert lakói között igyekezett rendet csinálni. Először Danay Lajosnét hordta le a világos sárga földig, nem valami hizelgő összeköttetésbe hozva felszámazóival és az égi lakókkal. Azután Boros Esztert agyabugyálta meg a derék Illés Lajosné olyan szigorral, hogy 8 nap alatt gyógyuló testi sértést ejtett rajta. Végül Illés Jánosnének esett neki, földhöz vágta, megfojtogatta, ugyancsak 8 nap alatt gyógyuló sérülést ejtve a megvert asszonyon. Mind a három asszony feljelentette az erős öklü amazont, kinek harci kedvét most majd a kir. törvényszék ítélete fogja lehűteni.

* **Békéltető bizottsági ülés.** Az ipartestület békéltető bizottsága tegnap d. u. 5 órakor gyűlést tartott az ipartestület helyiségében Bereczky Lajos rendőrfogalmazó iparhatósági megbizott elnökelete alatt, melyen számos, az iparosok között felmerült vitás ügyet intéztek el békés uton.

* **Utcai harc.** Kellemetlen kalandba keveredett tegnap három joghallgató. Hazafelé tartottak, mikor szembe találtak egy csoporttal, melyből több berugott ember belekötött a három joghallgatóba. Rövid szóváltás után tettelegességre került a sor, melyben a joghallgatók húzták a rövidebbet. Kiáltozásokra rendőrök siettek a verekedés helyére, mire a részeg csoport elmenekült, egyik részük pedig befutott a Páris kávéházba. A joghallgatók utánuk mentek a rendőrökkel s az egyik pasast, Kaszai Gábor közművest sikerült is megcsipni. A többiek elrejtőzködtek, de a rendőri vizsgálat során bizonyára ki fog derülni kilitük s a hencegő kötekedésért elveszik méltó büntetésüket.

x **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner féle impremált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

* **Tanulók kerestetnek.** László József könyvnyomdájában (Csapó utca 9. sz. a.) tanulók felvétetnek.

x **Elismert** legszebb hölgy és gyermek fényképek Némethi József fényképész műtermében készülnek (Piac-u. 42)

KÖZIGAZGATÁS.

Hajdúvármegye a mult hónapban.

— márc. 10.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt tartotta rendes havi ülését a vármegyeháza nagytermében Puky Gyula főispán elnökelete alatt.

Az ülésen az egyes szakelődök a mult február hónapra vonatkozó jelentéseiket terjesztették, melyeket az ülésen jelen voltak tudomásul vettek.

A jelentések főbb adatai a következők:

(Alispáni jelentés.)

A közbiztonsági viszonyok a mult hónap folyamán Rásó Gyula alispán jelenetek kivételül képe arany keretben 44 kor. Megrendelhető: **2 KORONÁS havi részletfizetésre** a „Kazinczy“, könyvkereskedő r. t.-nál Debreczenben. Megtekinthető: László Albert és Társa (Hegedűs S. és Sándor I.) könyvkereskedésében.

Teljes tisztelettel

„Kazinczy“ könyvkereskedő.

lentése szerint általában jók voltak s figyelemreméltó módon nem zavartattak meg

Az állategészségügyi viszonyok is javultak, megszűnt a sertésvész H.-Szoboszlón és Nádudvaron, a veszettség pedig megszűnt H.-Szoboszlón.

Ferenczy Eleknyugalmozott főszolgabíró fegyelmi ügyében a közigazgatási bizottság fegyelmi választmányának beszüntető határozatát megfellebbezték, így az jogerőre nem emelkedhetett.

(Az adózó vármegye.)

Hajdúvármegyében a mult hónapban a lakosság befizetett egyenes adóban 159741 kor. 19 fillért, hadmentességi díjban 702 kor. 80 fillért, bélyegjövedékben, a város fogyasztását is beleértve 2874 kor. 72 fill., jogilletékben 31076 kor. 6 fillért, díjjövedékben 188 kor. 21 fillért, dohányjövedékben a város fogyasztását is beleértve 107849 kor. 54 fillért, fogyasztási és italadóban 16279 kor. 47 fillért.

Fizetési halasztást összesen 23 esetben engedélyeztek.

(Egészségügyi állapotok.)

Losonczy Álmós dr. főorvos jelentése szerint a vármegyében az egészségügyi viszonyok kedvezőtlenek voltak, kedvezőtlenebbek, mint az előző hónapban. Különösen a hevenyfertőző kórok dühöngtek megyeszerte. Mérsékelt volt a születés és nagy a halálozás.

Roncsoló toroklobb több községben dühöngött. Rendkívüli haláleset is több községben fordult elő és pedig baleset következtében kétszer, öngyilkosság folytán háromszor, erőszakos halál utján kétszer.

(Élet és halál.)

Az elmúlt hónapban a vármegye területén született 470 gyermek, halvaszületett 21, elhalt 331 egyén. A szaporodás tehát 113.

x **A házbéradó iratai.** Tudvalevő dolog, hogy a házbéradó ügyében elrendelt összeírásokat befejezték Debreczenben s e szerint sokkal több lévén a bérbe nem adott lakások száma, mint a bérbeadottaké, Debreczen házi gazdái nem kötelezhetők házbéradó fizetésére. Az ez ügyben felvett jegyzőkönyveket, számadásokat s általában minden iratokat most rendezte el Hank Gyula pénzügyi tanácsos, aki kiküldetésének a tegnapi napon eleget tévén, ma utazik vissza Budapestre, a hol az iratokat átvizsgálják s a miniszter e szerint fog véglegesen dönteni a házbéradó ügyében.

x **Tanácsülés.** Tegnap délelőtt tanácsülés volt a városházán Kovács József polgármester elnökelete alatt. A tanácsülésen magánosokat érdeklő felebbezési kihágási és adófelszámolási ügyek nyertek elintézését.

x **Képviselőválasztók összeírása.** Debreczen város mindhárom politikai kerületének választóit, — mint már jeleztük, — e hónap 18, 19 és 20 napjain délelőtt 9—12 és délután 3—9 óráig fogják összeírni.

KOSSUTH LAJOS

szeirni az e célra választott küldöttségek. Az összeírásoknál a választóképességgel bíró lakosok választójogosultságuk igazolása céljából személyesen is megjelenhetnek.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Márc. 10. kedden: *Demimonde*.

Márc. 11. szerdán: *Monna Vanna*.

Márc. 12. esütörtökön: *Romeó és Julia*, szomorujáték. *Cserny* Béla vendégfellépte.

Márc. 13. pénteken: *Bob herceg*, daljáték.

Márc. 14. szombaton: *Bob herceg*, daljáték.

Márc. 15-én vasárnap: délután *Nőemancipáció*, énekes bohózat, este *Aranylakodalm*, látványos színmű.

— (Iványi Antal első fellépése.) A *dolovai nábob leánya* című Herceg-féle színműben nagyon kedves kis szerep a Bilitzky Marót hercegé, ezé a vig kadétgyereké, aki barátságából még meg is házasodnék, elvonná a csúf és vén Thusneldát, csak hogy Tarján Gidának kauciót adhasson kölesön. Ezt a szerepet választotta bemutatkozásra Iványi Antal, a társulat új tagja, aki művészi készséggel kellemes külsővel, érzések, hangulatok kifejezésére hajlékony hanggal, nagy gyakorlattal és egyéni szeretetreméltósággal felszerelve jött Makó társulatához Oly tulajdonságok, melyekkel hamar válhatik a közönség kedvelt színészévé. A közönség mindjárt első este jól fogadta Iványit s játékában, előadása biztosságában megérezte, hogy jó erőt nyert benne a színház. Az előadás egyébaránt egyébaránt elég jó volt, némely részében teljesen kitűnő. Kár, hogy *Menszáros* Margit fagyasztó hideg játékán nem csilant keresztül Jób Vilma szívének egy rezzenése sem.

— (A kilencedik.) Ily című vigjátékot irtak *Barthos* Andor és *Hódy* Ferenc. Az új darabot nálunk e hónap 16-án mutatja be a színtársulat.

— (Bemutatkozás *Romeó*-ban.) Palágyi Lajos már idejövetelekor elszerződött *Krecsányi*hoz, helyére úgy halljuk, az igazgató virágvasárnapról *Cserny* Bélát szerződte, a ki mint vendég esütörtökön fog bemutatkozni *Romeó és Julia*-ban.

— (*Demimonde*.) Ma este *Dumas* színművében, a *Demimonde*-ban a beteg *Havasi* Szidi szerepét *Ebergényiné* játsza. A szereposztás többi része változatlan.

TÁVIRATOK.

A király a magyar néphez.

Budapest, márc. 9. (*Saját tudósítónk távirata*.) A királynak a magyar néphez intézni készülő állítólagos manifesztumáról terjesztett híreket illetékes helyről a leghatározottabban megcáfolják.

Lovagias ügy Vészi és Zichy közt.

Budapest, márc. 9. (*Saját tudósítónk távirata*.) Vészi József orsz. képviselő, a Budapesti Napló főszerkesztője ma délután *Gajári* Géza és *Sacelláry* György orsz. képviselők útján elégtételt kért gróf *Zichy* Jenőtől. Minthogy a segédek a grótot nem találták otthon, névjegyeiket hagyták nála.

Két küldöttség a házban.

Budapest, márc. 9. (*Saját tudósítónk távirata*.) Ma ismét két monstreküldöttség hozott a katonai javaslatok ellen kérvényt a házba. Az egyik a szolnoki az ülés előtt jött el és nevökben *Tóth* János képviselő nyújtotta át a kérvényt *Apponyinak*, míg a másik az orosházi küldöttség kettőkor jött a házba és *Verecs* József képviselő beszélt *Apponyi*hoz. *Apponyi* körülbelül ugyanazt felelte a két küldöttségnek a mit az eddigieknek is mondott: Bizzák a döntést a többségre illetve a törvényhozásra.

Eltűnt forradalmi milliók.

Szófia, márc. 9. (*Saját tudósítónk távirata*.) A macedoniai forradalmi bizottság helyiségébe ismeretlen tettesek betörték, elvitték az összes forradalmi iratokat továbbá több millió frank készpénzt.

A Wölfling idil vége.

Budapest, márc. 9. (*Saját tudósítónk távirata*.) Megbízható forrásból jelentik, hogy *Adamovics* Vilma ma elhagyta *Wölfling* Lipótot. A szakítást pénzzavar okozta. A kisasszony visszatért a színpadra.

Lezuhant Lohengrin-vitézek.

München, márc. 9. (*Saját tudósítónk távirata*.) Az udvari színházban az este *Lohengrin* utolsó felvonása alatt négy lovas vitéz lezuhant a színpadi sülyesztőbe. A színházban nagy riadalom támadt. A négy ember teljesen összezuódott.

Gabona tőzsde.

Budapest, márc. 9. (*Saját tudósítónk távirata*.) Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngé. Bagyadt irányzat mellett 10,000 méter mázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Rózs szilárdabb. Idő. esős.

Buza áprilisra	7.66—67.
„ májusra	7.55—56.
„ októberre	7.55—56.
Rózs áprilisra	6.76—77.
„ októberre	00—00.
Zab áprilisra	6.06—07.
„ októberre	00—00.
Tengeri májusra	6.15—16.
„ júliusra	6.23—24.
Repce augusztusra	11.80—90.

LEGUJABB.

Budapesti tudósítónk híradása.

Királyi kihallgatás. Tudósítónk jelenté: Ó felsége a király a budai királyi várpalotában hétfőn délelőtt 10 órakor általános kihallgatást adott, a melyen megjelentek *Windischgrätz* Lajos herceg, lovassági tábornok, *Berzeviczy* Albert, *Jósika* Samu báró, *Karátsonyi* Jenő gróf, *Pálffy* István gróf és *Wenkheim* Erigyes gróf, *Nádasdy* Ferenc gróf fiával, *Tamás* gróffal. Valóságos belső titkos tanácsosok, *Jaquet* Domokos és *Várossy* Gyula püspökök, *Rákosi* Jenő főrendiházi tag, *Almássy* Géza, *Ambrózy* Béla báró, *Barcsay* Géza, *Bárczay* András, *Coudenhove* Károly gróf és *Vécsey* László báró kamarások.

Kuhn Ottó báró rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter és *Griskra* Károly báró követségi tanácsos, *Clair* Gyula altábornagy, *Feiritzsch* Berthold báró főispánok, *Imrédy* Kálmán és *Jovánovics* István udvari tanácsosok, *Eckensberger* György és *Nagy* Viktor ezredesek, *Biró* Tamás, *Emmerling* Vilmos, *Fest* Kálmán, *Márk* Károly, *Menczer* Lajos, *Ruffy* Pál, *Szobovits* Lajos és *Tormay* Béla miniszteri tanácsosok, *Bolla* Mihály miniszteri osztálytanácsos, *Le Gray* Béla őrnagy, *Lingsch* Arpád dr. főtörzsorvos, *Rém* Zsigmond törzsorvos, *Yull* Alfréd százados, *Anders* Emil százados, *Ghyecy* Emmy és *Tormay* Cécile alapítványi hölgyek, *Károly* János c. püspök halmi, *Deutsch* Sándor az Osztrák-Magyar Bank főtanácsosa, *Sturm* Albert szerkesztő, *Treysinger* Lajos dr., *Kosovic* Fridolin és *Milde* József királyi tanácsosok, *Gerenday* Gy. dr., jogügyi főtanácsos, *Györgyi* Kálmán az Iparművészeti Társulat főtitkára, *Pantocsek* József dr. kórházi igazgató, *Passy* Cornet Adél zeneakadémiai tanár, *Ranzinger* Vince bányatanácsos, *Radó* Vilmos tanítóképzőintézeti igazgató, *Ragályi* Balassa Ferenc báró földbirtokos, *Várossy* Tivadar főigazgató.

Az udvar köréből. A király tegnap reggel csöndes misét hallgatott azután magánlakosztályába vonult vissza. — Tíz órakor kezdődött a legfelsőbb kihallgatás, a mely elé igen sokan járultak. — Délután 6 órakor udvari ebéd lesz, a melyen mintegy 40 meghívott vett részt. Ó felsége még tíz napig marad körülbelül közöttünk, s e hó 19-én, 20-án hagyja el fővárosunkat.

Bitto István a ravatalon. *Bitto* Istvánnak Magyarország egykori miniszterelnökének holttestét tegnap helyezék ravatalra, a délszaki növényekkel földiszított szobában. Az égő gyergyáktól övezett koporsó lábainál piros bársony párnán az elhunyt csillogó rendjelei vannak elhelyezve. — A beszentelés ma kedden délután lesz.

Bánffy Dezső báró kaszinó-elnök. A budapesti Lipótvárosi kaszinó a *Dóczy* Lajos báró lemondása által megüresedett kaszinó-elnöki tisztségre tegnap választotta meg *Bánffy* Dezső bárót. A kaszinó igazgatója *Mezei* Mór lett, a megalkotott választmányba pedig beválasztották *Dóczy* Lajos bárót. Délután ünnepi küldöttség adta tudomására *Bánffy* bárónak megválasztását este pedig diszlakoma volt, melyen *Ballai* Lajos miniszteri tanácsos, *Eötvös* Károly és *Keglevich* István gróf mondtak az új elnökre felköszöntőket. *Bánffy* Dezső báró szép felköszöntőben üritette poharát a kaszinó tagokra, kijelentvén, hogy a politikai

életben eselőkvésekkel nem vehet részt, tehát megválasztás a politikai jelentőségével nem bírhat.

Eltelt nemzetiségi képviselő. Nagy-Kikindáról jelentik, hogy az ottani törvényszék helyben hagyta a Pavlovics Lubomir képviselő ismert ügyében hozott elsőbírói ítéletet, csak a pénzbüntetést szállította le 1000 koronára.

Vérmérgezés áldozata. Tragikus haláleset történt a fővárosban: tornyai Schossberger Rezsóné szül. Brüll Teréz asszony vérmérgezés következtében 32 éves korában meghalt. A széles körben ismert urnó halála váratlan szerencsétlenség folytán következett be. Kedvenc majmával játszott a mult héten s a majom megrapta a lábát. A kis sebre eleintén nem is ügyelt, de mikor a sebdagadni kezdett, orvost hivatott, aki azonnal kivágta a sérült részt. Fájdalom később; a vérmérgezés már beállott. Halálát többek közt testvére Brüll Alfréd, a szegény egyetemi ifjak minap oly sokat emlegetett pártfogója is siratja.

Bírák az igazságügyminiszternél. A vasárnapi birói nagygyűlés határozata folytán tegnap egy 25 tagú küldöttség tisztelettel Plósz Sándor igazságügyminiszternél, hogy a fizetésrendezési törvényjavaslattal szembeni állásfoglalásukat pártolja a miniszter. A miniszter kijelentette, hogy tőle telhetőleg azon lesz, hogy kívánalmaik teljesedjenek.

Kettős rablógyilkosság. Az aradmegyei Bezzova községben Barbutya György lakásába az elmúlt éjjel négy felfegyverkezett rabló tört be. A rablók Barbutyát és feleségét lelőtték s a lakást kirabolák. A csendőrség keresi a tetteseket.

Regénycsarnok.

„SZEMEMFÉNYE.”

Írta: Erdélyi Gyula.

A mint meghallotta az istállóból a nyerítést, nem gondolt többé arra, hogy van-e szenvedélye vagy nincsen, halvány-e vagy piros a szenvedélyes arc. Csak ezt a nyerítést hallotta, még nem is lépett be az istállóba, már képzeletében előtte állt a remek ló, mely vérben, szépségben kifogástalan, csak szeszélyes. A lovászmester szépen sikerült próbágalopról tett jelentést s igen büszke volt ura istállójára, csak az idomító szomorkodott, a szeszély ketségbe ejtette s nem jutott eszébe orvosság, hiába alkalmazta mindazokat a próbákat, melyekkel szeszélyes lovakra hatni lehet.

Még csak egy reménye volt, hogy a ló hű és szenvedélye van a futásban, ha elindul.

Géza agyában a gondolat újra megkopogtatta ennek a szónak képzetét:

szenvedély, sőt mellette a hiuságát . . .
— Tom a traineurie erre elbeszélte, hogy győzte le a szeszélyt a hiuság s hogy ébresztette fel a hiuság a lappangó szenvedélyt.

Szavaiban, kifejezéseiben nem változtatott, de határozott elméletet állított fel, mivel az ember lelke titkaival foglalkozók is küzdhetek volna.

Tom ugy ismerte az állatot, mint a lélekbuvár az embert. Nem indokolt, de véleménye biztos volt, mint az igazságos ítélet.

Géza hallgatta, hallgatta szavait s az egyszerű angol észjárása rávezette arra, hogy az embert hiába ismerjük külsejében, ha lelke és szive ismeretlen előttünk . . .

(Folyt. köv.)

Pongrácz Géza papírgyáraktúra Debreczen.

Debreczen, 1903. március hó 7.

Üzlet eladás!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a piacz utczán Tamássy-házban évek óta fennálló fióküzletemet Michelstädter Sándor urnak örök áron eladtam, ennek folytán tisztelettel kérem nagyra becsült vevőimet, hogy 1902. november hó 15 ig terjedő kint levő számláimat ezentul nálam a Vecsey-házban levő üzletemben kegyeskedjenek kiegyenlítés végett beküldeni.

A midőn az eddig irányomban tanusított szives bizalom és pártolásért hálas köszönetemet nyilvánítom, kérem azal ezentul is megajándékozni, részemről valamint eddig, ugy ezentul is, mindenkor szem előtt fogom tartani a n. é. vevőközönség legkényesebb igényeinek is megfelelni s pontos kiszolgálát mellett a lehető legjutányosabb árak mellett, maradtam kiváló tisztelettel:

Pongrácz Géza
Piacz-utca 7. sz. Vecsey-ház.

1607.1903.

Árverési hirdetmény.

Debreczen város tulajdonához tartozó Dégenteld téri óvodánál levő bolthelyiség 1903. évi június hó 30. napjától számított 6 évre,

továbbá a „Dobozi“-féle ház alatti Piacz-utczai két bolthelyiség előbb együttesen, sőt az árverelők kívánságához képest külön-külön is megkísérleendő nyilvános árverésen 1903. évi május elsejétől számított 6 egymás utáni évre,

1903. évi március hó 17-ik napján délelőtt 9 órakor a város székházának közgyűlési termében tartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Ezen árveréshez a bérelni kívánók azon megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint az árverési feltételek a hivatalos órák tartama alatt a városi számvevőség-nél előzetesen is megtekinthetők.

Debreczen, 1903. február hó 16.

A városi tanács.

Egy butorozott, két butorozott szoba. Két szoba, előszoba, mellék helyiséggel kiadó. Hunyady-utca 19.

Rosenthál Jenő

üzletében, Csapó-utca és kenyér-piacz sarok, tűz által részben megsérült áruk mai naptól kezdve kiárúsítatnak.

GATTI GYÖRGY

ut. os. és kir. udvariszáitó FIUME

TENGERMELLEKI VASTEJE

a legjobb és leghathatósabb szer a

SÁPADSÁG (ANAEMIA)

ellen. — Könnyen emészthető, szag és iztelen vasoldat. — A fogzománcznak nem ártalmas és az étvágyat emelő szer. — A sápadtság könnyebb eseteinél 6, nagyobb foku anaemiánál 12 palaczk szükséges a sikerhez.

— Postaládácska 6 palaczkkal 6 korona. — Utánvét mellett. —

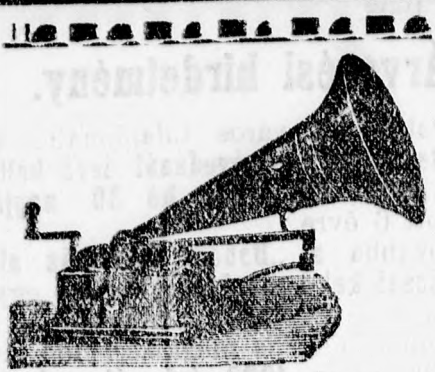
**Tavaszi ruhák
festését és
tisztítását**

kifogástalanul teljesíti

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyszeti tisztító intézete
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

Vidéki tudakozódásokra . . .
. azonnali válasz.

**Részletfizetés
engedélyeztetik.**

"Számos beszé-
lőkészülék léte-
zik, de

Grammophon

csupán egy GRAMMOPHON!

beszél és énekel: magyarul, franciául, angolul, ola-
szul, oroszul, horvátul, szerbül, csehül, németül stb.

Katalogusokat és legújabb lemez-jegyzéket ingyen és bérmentve.

Valódi csakis akkor, ha a hirdetésünkben feltüntetett íróangyal védjeggyel van ellátva.

„Grammophon“ Weiss H. és Társa

Budapest, Károly-körút 2.

A lemezre kiváló művészek énekei vették fel.

Minden helyen képviselőik keresetnek.

Örökös tavasz megkezdése.

Nemesak szép levágott virágok és kötött csokrok, de nagy mennyiségű cserepekben nyíló virágok is vannak állandóul készletben, u. m. jáczintok, tulipánok, Primulok, Cyclamen, valamint cameliák és azaleák olcsó árban és nagy választékban.

A t. közönség b. pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel

Paczelt János
mag- és virágkereskedő.

Üzlet áthelyezés miatt

az összes raktáron lévő föld-, valamint

**olajba törött kész festékek,
parkett vikszok, szoba padló-
lakkok**

ugyszintén mindennemű o o o
o o o o o lakk különlegességek

bámulatos olcsón

árusittatnak

Fazekas Kálmánnál

Debrecen, Hatvan-utca 4. sz.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsam: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idültek is. 2. Kitűnően használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsasággal meggyógyítja a gyomorgörcsöt, kólikát és hasesikarást. 5. Gyöngéd székelést okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkört és a mélabut és megerősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájpohadásnál és minden fog- és szájbetegségeknél, megszünteti a felbőfögést és a száj meg a gyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszert képez minden sebre, lázas kiütések, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, rüh, koszsa bőrkiütések ellen, megszünteti a fejfájás, zugást, szaggatást, köszvényt, fülfájást stb. Vigyázni kell mindig a zöld apácza-védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozatjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban; bérmentve bármely postaállomásra Ausztria-Magyarországon 13 kis-, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csakis az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyerejében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbek, annál értékesebbé és hatékonyabbá válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig meghozzák a segínyt és sikert, legalább az orvos megérkezéig: természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő, olcsó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világírú szerhez, melyet minden eshetőségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségbe, a valódiság minden ismérével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily czim alatt:

— Thierry (Adolf) Őrangyal-gyógyszertára Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett. —

Központi raktár Budapesten, Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

KOVÁCS SÁNDOR

mérnöki irodája

Debreczenben,

József kir. herceg-utca 13. sz.

Elvállalja a mérnöki foglalkozás körébe vágó mindennemű munkálatok tervezését, építés vezetését és felülvizsgálását.

Mindennemű műszaki kérdésben szakértői véleményét ad.